

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/187/2020
Identifikačné číslo spisu:	1418201536
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1418201536.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu A. J. F., bytom L., F. X. XX/A, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkač, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ružinovská 42, proti žalovanej A. F. L. M., bytom L., E. XXX/XX, o zaplatenie 3 475 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 18 C/9/2018, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2020 sp. zn. 3Co/29/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. marca 2020 sp. zn. 3Co/29/2020 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 24. septembra 2019 č. k. 18C/9/2018-81, ktorý zamietol návrh žalobcu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie z 19. marca 2019 sp. zn. 18 C/9/2018.

1.1. Uviedol, s poukazom na právnu úpravu vyjadrenú v § 281 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), že právna úprava týkajúca sa návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie pre existenciu ospravedlniteľného dôvodu vychádza z prezumpcie správnosti samotného rozsudku. Predpokladá, že boli splnené všetky podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 278 CSP, s tým že na strane žalobcu nastali také okolnosti, ktoré konajúcemu súdu nemohli byť v čase jeho vydania objektívne známe a ktoré žalobcovi bránili dostaviť sa na súdne pojednávanie, hoci to mal v úmysle a prípadne svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť. V konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie súd teda nie je oprávnený skúmať správnosť predpokladov pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, nakoľko tomu slúži odvolanie proti tomuto rozsudku, ale skúma, či možno rozsudok pre zmeškanie zrušiť z ospravedlniteľného dôvodu. Pokiaľ ide o samotný dôvod, tak charakter ospravedlniteľného dôvodu majú nielen udalosti objektívneho charakteru (napr. zdravotná indispozícia, meškanie dopravného prostriedku, technická záhada na vozidle), ale i okolnosti spôsobené alebo inak zavinené stranou sporu, prípadne jej zástupcom, ak je možné považovať ich za dôvod na ospravedlnenie zmeškania súdneho pojednávania; bolo by nespravodlivé sankcionovať stranu sporu za porušenie povinnosti, ktorú sama nespôsobila.

1.2. Odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie, že žalobca dôvod opodstatňujúci zrušenie rozsudku pre zmeškanie neuviedol. Žalobcom uvedený dôvod, a to nesprávne si poznačenie termínu pojednávania, nebolo možné považovať za takú prekážku objektívneho alebo subjektívneho charakteru, ktorá by umožnila zrušiť rozsudok pre zmeškanie.

1.3. Ak žalobca poukazoval na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. júna 2019 sp, zn. I ÚS 233/2019, dospel odvolací súd k záveru, že sa týkal inej procesnej situácie, a žalobca vytrhol svoje tvrdenie z kontextu rozhodnutia.

2. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil ako strane v konaní, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. S poukazom na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky bol toho názoru, že v jeho prípade oba nižšie súdy dostatočne neprihliadli na jeho dovtedajšie správanie ako žalobcu v konaní. Odvolací súd ho formalisticky odbil s poukazom na rozdiel medzi dôvodmi odvolania voči kontumačnému rozsudku a dôvodmi návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku. Zastával názor, že nesprávne poznačenie si termínu je ospravedliteľným dôvodom v zmysle § 281 ods. 1 CSP. Súd, namiesto toho, aby dal kvalifikovanú a zrozumiteľnú odpoveď žalobcovi k predmetu sporu, sa týmto sporom odmietol zaoberať a uprednostnil striktné použité procesného práva, ktorý umožňuje meritórne neprejednať vec. Žiadal preto rozhodnutia oboch súdov zrušiť a vec vrátiť na konanie súdu prvej inštancie.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že argumenty žalobcu nepovažuje za relevantné, navyiac nepravdivé, keďže zásadná námietka žalobcu, že súdy neprihliadli k jeho dovtedajšie aktivite v konaní, je i v rozpore s reálnym stavom, keď v prvom stupni žiadne dovtedajšie konanie nebolo. Navrhla preto napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdiť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúci sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

7. Dovolací súd skúmal z hľadiska hore uvedeného, či v konaní došlo k takej intenzite zásahu do práva na spravodlivý proces, že bolo znemožnené žalobcovi uskutočniť jemu patriace procesné práva.

8. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že ak súdy konajú v súlade s obsahom konkrétnych ustanovení Civilného procesného poriadku, s prihliadnutím na rovnosť strán sporu, zvyčajne nie je možné usúdiť, že prišlo konaním súdu do zásahu do práva na spravodlivý proces.

9. V predmetnej veci odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, keď dospel k záveru, že dôvod na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktorý uviedol žalobca nedosahuje tú intenzitu, aby odôvodnil takýto postup súdu. Správne poukázal na tú skutočnosť, že v prípade návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie z ospravedlniteľného dôvodu, ide o inú procesnú situáciu, ako keď sa strana domáha odvolaním, inak vo všeobecnosti neprípustným (§ 356 písm. b/ CSP) zrušenia rozsudku pre zmeškanie. Z obsahu návrhu žalobcu bolo zrejmé, že nenamieta, že neboli splnené podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie, pre absenciu náležitostí a podmienok, ktoré vyžaduje ustanovenie § 278 CSP, ktoré splnené boli, ale mal za to, že nedostavenie sa na pojednávanie, na ktoré bol riadne a s poučením predvolaný, pre vlastné chybné správanie žalobcu, môže byť (a malo by byť) dôvodom na vyhovie jeho návrhu na zrušenie rozsudku.

10. Odvolací súd správne vyhodnotil, že tento dôvod nedosahuje takej intenzity, že by procesne správny postup súdu prvého stupňa mal byť spochybnený.

11. Dovolací súd sa so záverom odvolacieho súdu stotožnil a dospel k záveru, že takýmto procesným postupom nebolo žalobcovi odňaté právo na spravodlivý proces. Nie je možné prijať záver o formálnosti rozhodovania v danom prípade, oba nižšie súdy správne vychádzali z platnej procesnej úpravy a svoje rozhodnutie i dostatočne odôvodnili.

12. Dovolací súd záverom uvádza, že pokiaľ žalobca dôvodnosť svojho riadneho i mimoriadneho opravného prostriedku odôvodňoval s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. júna 2019 sp, zn. I ÚS 233/2019, v predmetnom náleze bola riešená otázka splnenia podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie, za situácie, že súd k takému postupu pristúpil v konaní, v ktorom sa riadne dlhý čas pokračovalo a vykonávalo dokazovanie a nebola v ňom v tomto kontexte riešená otázka intenzity ospravedlnenia pri návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, čo je výrazne iná procesná situácia, ako nakoniec správne uviedol i odvolací súd.

13. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

14. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.